

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/530/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112217396
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7112217396.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a sudcov JUDr. Ladislava Cakociho a JUDr. Adriany Murínovej v právnej veci navrhovateľa B. S., K.. XX.X.XXXX, O. B. S., T. X, zastúpeného JUDr. Marekom Radačovským, advokátom so sídlom v Košiciach, Žriedlova 3, proti odporcovi Komunálnej poisťovni, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefánikova 17, IČO: XX XXX XXX, za účasti vedľajších účastníkov na strane odporcu: X/ R. Ž. U. X/ U. Ž., R. O. B. F. V., W. XXX, o zaplatenie 16.295 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 12. mája 2015 č.k. 13C/172/2012 - 415 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľa tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.346 eur s 9,25% ročným úrokom z omeškania od 30.11.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

P o t v r d z u j e rozsudok o bolestnom, o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia, v zamietajúcom výroku a vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom odporcovi uložil povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť navrhovateľovi titulom bolestného sumu 3.181,10 eura s 9,5 % ročným úrokom z omeškania od 3.11.2011 do zaplatenia, titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 1.489 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 30.11.2011 do zaplatenia a sumu 5.211,40 eura titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Odporcovi ďalej uložil povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť súdny poplatok za návrh na začatie konania v sume 977,50 eura na účet Okresného súdu Košice I. V prevyšujúcej časti žalobný návrh zamietol a vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 5.529 eur s 10 % ročným úrokom z omeškania od 1.10.2011 do zaplatenia a sumy 10.766 eur z titulu náhrady škody na zdraví, ktorá mu bola spôsobená R. Ž. V.ri dopravnej nehode dňa 6.9.2009 v čase o 15.20 hod. na ceste I/67 v obci O. B. W. G. F. V. P. Y., ktorý ako vodič motorového vozidla zn. D. D., EČV: Y. XXXBF, povinne zmluvne poisteného u odporcu, nedal na hlavnej ceste prednosť motocyklu zn. M., EČV: S. XXXAF, ktorého vodičom bol navrhovateľ, čím mu spôsobil ťažkú ujmu na zdraví s dobou liečenia v trvaní najmenej 6 mesiacov, za čo bol R. Ž. H. právoplatne odsúdený.

Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Rožňava zo dňa 27.5.2010 č.k. 1T/54/2010-250, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16.9.2010 sp. zn. 7To/62/2010, právoplatným dňa 16.9.2010, bol R. Ž. uznaný vinným za to, že dňa 6.9.2009 o 15.20 hod. po požití alkoholických nápojov, ktoré množstvo zvýšilo u neho hladinu alkoholu v krvi na hodnotu 0,73 mg/l, riadil osobné

motorové vozidlo zn. D. D., A.: Y. XXXBF G. F. V. P. Y.U. U. B. R. O., R.. Y. v križovatke hlavnej cesty a miestnej komunikácie na ul. Pokroku spomalil, zaradil sa k pravému okraju vozovky v úmysle otočiť sa s vozidlom späť do Gemerskej Polomy, pričom v dôsledku požitia alkoholických nápojov sa nevenoval riadeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, odbočil vľavo, kde nedal prednosť vjazde motocyklu zn. M., A.: S. XXXAF, následkom čoho došlo k zrážke, pri ktorej navrhovateľ ako vodič motocykla utrpel pomliaždeninu pravého sedacieho nervu, pomliaždeninu brady a pravého predkolenia, zlomeninu pravostrannej sedacej kosti, trieštivú zlomeninu zhybovej jamky pravého bedrového zhybu s dobou liečenia najmenej 6 mesiacov. V zmysle trestného rozsudku navrhovateľ jazdil v kritickom čase v súlade s pravidlami cestnej premávky a ako jednoznačne nesprávny z technického hľadiska bol hodnotený spôsob jazdy obžalovaného R. Ž.. V trestnom konaní vypracoval znalecký posudok č. 121/2009 zo dňa 25.11.2009 znalec H.. S. S., ktorý za bezprostrednú príčinu vzniku zrážky dňa 6.9.2009 označil tú skutočnosť, že vodič R. Ž. sa v mieste nehody rozhodol odbočiť vľavo, pričom tento manéver vykonal v rozpore s pravidlami cestnej premávky, čím ohrozil za ním jazdiaceho navrhovateľa, ktorého rýchlosť motocykla bola v celom nehodovom deji s najväčšou pravdepodobnosťou konštantná a pohybovala sa v rozpätí 46-52 km/h. Odporca v rámci svojej procesnej obrany v súdenom spore namietal spoluzodpovednosť navrhovateľa na vzniku škody odkazom na vlastný znalecký posudok č. 82/2013 znalca Ing. Jána Mandelíka, PhD., podľa ktorého rýchlosť motocykla navrhovateľa sa v čase bezprostredne pre zrážkou pohybovala rýchlosťou 62-68 km/h. Znalec MUDr. Zdenko Holešovský vo svojom znaleckom posudku č. 16/2011 zo dňa 16.5.2011 ohodnotil bolestné navrhovateľa 535 bodmi a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia 1750 bodmi s tým, že pre účely hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia dňom 6.5.2011, kedy sa uskutočnilo posledné EMG vyšetrenie navrhovateľa, mal za ustálený jeho zdravotný stav. Súdom ustanovený znalec MUDr. Ľuboš Tomčovčík, PhD. vo svojom znaleckom posudku č. 51/2013 zo dňa 31.8.2013 totožne zdravotný stav navrhovateľa vyhodnotil ako ustálený dňom 6.5.2011, rovnako ohodnotil bolestné navrhovateľa počtom bodov 535 a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré bolo v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 6.9.2009 ohodnotil 1750 bodmi a poukazom na rozsah zranení navrhovateľa konštatoval tendenciu k zhoršovaniu stavu jeho pravého bedrového kĺbu s rizikom potreby vloženia umelého bedrového kĺbu. Ďalej zistil, že odporca oznámil navrhovateľovi, že dňa 17.10.2011 ukončil šetrenie poisťnej udalosti a zaslal mu výpočet výšky plnenia titulom bolestného v sume 4.550 eur (315 bodov x 14,46 eura) a dňa 14.11.2011 oznámil navrhovateľovi, že ukončil šetrenie poisťnej udalosti, vypočítal výšku plnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia (1650 bodov x 14,89 eura) a titulom sťaženia spoločenského uplatnenia zaslal navrhovateľovi sumu 24.569 eur.

Po právnom posúdení veci podľa § 420 ods. 1, § 427 ods. 1, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013, podľa § 3 ods. 1, § 4 ods. 2, § 11 ods. 6, § 11 ods. 7 a 8 a § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, § 2 ods. 1 až 3, § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1, 2, 4 a 5 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia dospel k záveru, že nárok navrhovateľa je dôvodný sčasti. Uzavrel, že navrhovateľ má nárok na bolestné v sume 7.736,10 eura za 535 bodov pri hodnote jedného bodu 14,46 eura a pretože odporca vyplatil navrhovateľovi titulom bolestného sumu 4.550 eur (len za 315 bodov pri hodnote jedného bodu 14,46 eura), navrhovateľovi priznal doplatok bolestného v sume 3.181,10 eura, spolu s úrokom z omeškania určil od 3.11.2011 do zaplatenia. Dôvodil pritom, že odporca sa dostal do omeškania s plnením náhrady bolestného v priznanom rozsahu od 3.11.2011, pretože po ukončení šetrenia poisťnej udalosti dňa 17.10.2011 navrhovateľovi neplnil náhradu bolestného v lehote 15 dní, t.j. do 2.11.2011, pričom v deň 3.11.2011 bol úrok z omeškania 9,5 % ročne. Vychádzajúc zo skutočnosti, že odporca vyplatil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 24.568,50 eura (za 1650 bodov pri hodnote jedného bodu v sume 14,89 eura platného pre rok 2010), oproti ním požadovanej sume 26.915 eur (za 1750 bodov pri hodnote jedného bodu vo výške 15,38 eura platného pre rok 2011) dospel k záveru, že navrhovateľovi patrí náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 26.057,50 eura za 1750 bodov pri hodnote jedného bodu v sume 14,89 eura platného pre rok 2010, pretože k ustáleniu zdravotného stavu navrhovateľa došlo v roku 2011 a hodnota bodu sa určuje za predchádzajúci rok, t.j. rok 2010, čo je 14,89 eura. Pretože odporca vyplatil navrhovateľovi titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 24.568,50 eura, nárok navrhovateľa na doplatok základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia je dôvodný čo do sumy 1489 eur. Zároveň priznal navrhovateľovi aj príslušenstvo tejto ním priznanej peňažnej pohľadávky spočívajúce v úroku z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 1489 eur, keď mal za to, že odporca s plnením tohto nároku bol v omeškaní od 30.11.2011, nakoľko plnil navrhovateľovi v nesprávnej výške a poistné plnenie

mu v tomto rozsahu nezaplatil ani do 15 dní od ukončenia šetrenia dňa 14.11.2011. Mal za dôvodný i nárok navrhovateľa na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to čo do sumy 5.211,40 eura (predstavujúcej 20 % zvýšenie sumy 26.057,50 eura) dôvodiac, že navrhovateľ utrpel poškodenie na zdraví s trvalými následkami ako mladý človek, ktorý mal v čase dopravnej nehody 34 rokov, v dôsledku utrpených poranení bol uznaný za invalidného, má určité obmedzenia v intímnej oblasti, v plnom rozsahu sa nemôže venovať ani svojmu maloletému dieťaťu, ani realizovať činnosti, ktoré vykonával pred úrazom, ako napr. športové aktivity, ovládanie motorových vozidiel i motorky.

Výrok o trovách konania odôvodnil aplikáciou ust. § 151 ods. 3 O.s.p..

O povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok rozhodol podľa ust. § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, vzhľadom na procesný úspech navrhovateľa, ktorý je zo zákona oslobodený od platenia súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie navrhovateľ i odporca.

Navrhovateľ podal odvolanie proti výroku, ktorým prvostupňový súd určil, že odporca je povinný zaplatiť mu titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 1.489 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 30.11.2011 do zaplatenia a proti výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti z odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.. Navrhol zmeniť rozsudok len vo výroku o náhrade sťaženia jeho spoločenského uplatnenia tak, že odporca je povinný zaplatiť mu titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 2.346 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 30.11.2011 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku alebo zrušiť rozsudok v tejto jeho napadnutej časti a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Poukazom na znenie ust. § 5 ods. 1 a 4 zák. č. 437/2004 Z.z., zopakoval, že odporca mu náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vyplatil v menšom rozsahu nielen preto, že neuznal 100 bodov z hodnotenia sťaženia jeho spoločenského uplatnenia v znaleckom posudku MUDr. Holešovského, ale aj preto, že na výpočet použil podľa jeho názoru nesprávne hodnotu bodu 14,89 eura, platnú na rok 2010. Namietol, že prvostupňový súd nesprávne aplikoval právny predpis na daný skutkový stav, keď pri výpočte náhrady za sťaženie jeho spoločenského uplatnenia vychádzal z hodnoty bodu 14,89 eura, a nie 15,38 eura v zmysle opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. S4820-OL-2011 z 18. mája 2011 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2011, nakoľko tak znalec MUDr. Ľuboš Tomčovčík, rovnako ako MUDr. Holešovský vo svojich znaleckých posudkoch uzavreli, že ustálenie jeho zdravotného stavu nastalo dňa 6.5.2011, kedy bolo možné prvýkrát vykonať hodnotenie sťaženia jeho spoločenského uplatnenia.

Odporca podal odvolanie proti vyhovujúcim výrokom rozsudku a proti výroku, ktorým súd prvého stupňa zaviazal odporcu na úhradu súdneho poplatku za návrh vo výške 977,50 eura z dôvodu, že súvisí s ostatnými odvolaním napadnutými výrokmi, a to z odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a), d) a f) O.s.p.. Navrhoval zrušiť rozsudok v jeho napadnutej časti a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie. Poukazom na ust. § 157 ods. 2 O.s.p., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 311/2007, IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012, II. ÚS 35/2010, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 170/2005, označil rozsudok za nedostatočne odôvodnený. Súdu prvého stupňa vytkol, že neuplatnenie akejkoľvek spoluúčasti navrhovateľa na vzniku škody odôvodnil len tým, že vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Kóteleša, pričom znaleckému posudku Ing. Mandelíka, PhD. venoval len minimum pozornosti, sústrediac sa na výpoveď tohto znalca na pojednávaní a jeho odpovede na otázky právneho zástupcu navrhovateľa, hoci jeho znalecký posudok bol objektívny, precízny a odborne bezchybný, preto nebol dôvod nebrať zreteľ na jeho závery. Mal za to, že napriek právoplatnému skončeniu trestného konania voči Ondrejovi Žúdelovi, súd nie je viazaný v otázke spoluviny rozsudkom v trestnom konaní v zmysle § 135 O.s.p. a preto nie je žiadny dôvod vychádzať len zo znaleckého posudku Ing. Kóteleša. Za neprijateľné označil odôvodnenie súdu prvého stupňa, že vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Kóteleša tým, že tento bol vyhotovený skôr po nehode, keďže Ing. Mandelík mal dostatok podkladov na náležité vypracovanie znaleckého posudku, napriek tomu, že nevyhotovoval meranie stôp bezprostredne po nehode. Tiež súdu vytýkal, že nezaujal stanovisko k vyjadreniam vedľajších účastníkov, k nimi predkladaným dôkazom, založil svoje rozhodnutie na výpovedi družky a kamarátov navrhovateľov a dôsledne neposudzoval námietky odporcu, predovšetkým jeho argumentáciu týkajúcu sa rýchlosti motocykla navrhovateľa počas celého prechodu obcou, t.j. od vstupu navrhovateľa do obce, ktorá má podľa odporcu príčinnú

súvislosť so vznikom škody, a to podstatnú a rovnako dôsledne neposudzoval ani znalecký posudok Ing. Mandelíka, ktorý na str. 33 uvádza, že v prípade pohybu navrhovateľa v zákrute rýchlosťou do 50 km/h oproti predpokladanej rýchlosti 62,0-68,0 km/h, by navrhovateľ prešiel o 14,8 až 23,5 m kratšiu dráhu. Súd mal uvedené vyhodnotiť, či prekročenie rýchlosti nielen pred nehodou (úplne bezprostredne) má príčinnú súvislosť so vznikom škody. Mal za to, že z hľadiska kontroly vozovky vodičom Ž. by bolo prejdienie kratšej vzdialenosti o až 23,5 m mimoriadne relevantné, keďže kontroloval, či môže uskutočniť odbočovací manéver a znalec Ing. Mandelík sa vyjadril v tom zmysle, že vodič Ž. nevidel motocykel práve preto, že kontroloval prípadný pohyb vozidiel za ním o 2 s skôr pred zahájením odbočovania. Podľa odporcu tento čas 2 sekundy zohrával relevantnú úlohu vo vzťahu k vzniku škody vzhľadom k tomu, kde by sa nachádzal motocykel v čase zahájenia odbočovania, ako aj v čase vizuálnej kontroly vodičom Ž., ak by motocykel navrhovateľa išiel rýchlosťou do 50 km/h. Ak teda súd riešil len rýchlosť motocykla tesne pred zrážkou, nevyhodnotil všetky relevantné skutočnosti, nedal odpoveď na relevantné otázky a nevyhodnotil jeho podstatnú argumentáciu, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a to nesúhlasí a uvádzať proti nemu právne relevantnú argumentáciu, aby v merite veci rozhodol odvolací súd. Za nedostatočné označil napokon aj odôvodnenie v časti týkajúcej sa priznania mimoriadneho zvýšenia za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľa, ak nevyhodnocoval vzdelanie navrhovateľa, jeho možnosť zamestnať sa vo vyučenom odbore, najmä ak invalidita navrhovateľa je 45%, čo je na spodnej hranici pre jej priznanie. Poukazom na judikát R 10/92, Rc 53/1997 mal za to, že u navrhovateľa sa nejedná o výnimočný prípad hodný osobitného zreteľa. Zopakoval, že jeho zdravotný stav mu dovoľuje vykonávať podnikateľskú činnosť, neúspešnosť v jeho podnikaní a strata za roky 2010 - 2012 nie je v príčinnej súvislosti s posudzovaným úrazom, pričom navrhovateľ nepredložil žiadne dôkazy, podľa ktorých práve zranenia pri dopravnej nehode boli dôvodom prečo sa už nemohol zamestnať, pretože okrem práce šoféra si nehľadal iné pracovné uplatnenie. Hodnotenie argumentov strán prvostupňovým súdom preto považoval za nevyvážené, keďže jeho vyjadreniam venuje len minimálnu pozornosť, a zistenie skutkového stavu za neúplné, keďže nezaujal stanovisko k výpisom z obchodného registra ohľadne pôsobenia navrhovateľa v spoločnostiach FESHI s.r.o. a 3Ex Event s.r.o., vyhodnotil len daňové priznania navrhovateľa za roky 2010-2012 a neodôvodnil prečo netrval na predložení daňových priznaní za roky 2013 a 2014.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedol, že prvostupňový súd sa v rozsudku jednoznačne a zrozumiteľne vysporiadal s námietkami odporcu i s rozhodnutím o mimoriadnom zvýšení sťaženia jeho spoločenského uplatnenia. Polemizoval s jeho argumentáciou odporcu, že sa spolupodieľal na dopravnej nehode zo dňa 6.9.2009 tým, že prekročil maximálne povolenú rýchlosť a v tejto súvislosti uviedol, že Ing. Mandelík k svojmu výpočtu dospel tak, že zmenil pohyb vozidiel a vzdialenosti, čo je v rozpore s vykonaným dokazovaním v trestnom konaní a meraniami, ktoré vykonal znalec Ing. Kóteleš a príslušníci PZ ODI Rožňava na mieste nehody. Zdôraznil, že v zmysle oboch znaleckých posudkov je zrejmé, že ako vodič motocykla nemal z technického hľadiska možnosť rozpoznať, že mu vodič R. Ž. nedá prednosť na hlavnej ceste, pričom takúto povinnosť nemal ani z hľadiska právneho. V zmysle záverov oboch znalcov reagoval na náhlu prekážku z technického hľadiska správne a včas, avšak zrážke objektívne zabrániť nemohol bez ohľadu na to, či by sa pohyboval rýchlosťou 30,40,50 alebo 60 km/h, pretože stále by došlo k tej istej zrážke, ktorej nemohol zabrániť. Pretože prekročenie alebo neprekročenie na danom úseku maximálne povolenej rýchlosti nemá vplyv na vznik zrážky vozidla s motocyklom, nebolo potrebné odstraňovať prípadné rozpory v znaleckých posudkoch ohľadom rýchlosti.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa na základe podaných odvolaní podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p., na základe čoho dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné vo vyhovujúcom výroku zmeniť a v zamietavom výroku čiastočne zrušiť.

Odvolací súd v prejednávanej veci zastáva názor, že súd prvého stupňa správne ustálil základ nároku navrhovateľa, ak vychádzal z bodového ohodnotenia bolestného vo výške 535 bodov a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 1.750 bodov, zisteného výsledkami vykonaného znaleckého dokazovania, avšak pri výpočte nároku navrhovateľa na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia vec nesprávne právne posúdil, lebo pri aplikácii správneho právneho predpisu sa dopustil pochybenia, ak hodnotu jedného bodu pri ohodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia stanovil nesprávnou sumou 14,89 eura platnou pre rok 2010, hoci podľa § 1 opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S4820-OL-2011 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2011, vydaného podľa § 5 ods. 2 a 4 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade

za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zák. č. 273/1994 Z.z., je výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2011 za jeden bod je 15,38 eura.

Podľa § 5 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade sťaženie spoločenského uplatnenia v znení zák. č. 461/2008 Z.z., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského platného znenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

Podľa § 5 ods. 2 cit. zák. výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka (§ 5 ods. 4 cit. zák.).

Z citovaných ustanovení je zrejmé, že výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia ustanovuje Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, a to spôsobom stanoveným v § 5 ods. 2 cit. zák., t.j. sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1 cit. zák. Takto určenú výšku náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia potom Ministerstvo zdravotníctva uverejňuje vo forme opatrenia vyhláseného v Zbierke zákonov (§ 5 ods. 4 cit. zák.)

V danej veci je nepochybné, že navrhovateľovi vznikol nárok na náhradu sťaženia jeho spoločenského uplatnenia najskôr v mesiaci máj roku 2011, nakoľko k ustáleniu jeho zdravotného stavu došlo dňom 6.5.2011, ktorá skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania sporná. Pri určení výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľa je tak v zmysle vyššie uvedeného potrebné vychádzať z opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S4820-OL-2011, vyhláseného pod č. 155/2011 Z.z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia ministerstva zdravotníctva o jeho vydaní.

Po prepočte pri správnej hodnote jedného bodu tak navrhovateľovi patrí náhrada za 1.750 bodov x 15,38 eura, čo predstavuje sumu 26.915 eur, po odpočítaní už odporcom pred podaním žaloby vyplatenej sumy 24.568,50 eura, navrhovateľovi patrí doplatok náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 2.346,50 eura.

Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcom výroku o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľa a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.346 eur, v súlade s jeho žalobným návrhom, a to spolu s príslušenstvom.

Vo vzťahu k ostatným napadnutým výrokom o bolestnom, o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia, v zamietajúcom výroku a vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok, odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v prejednávanom prípade odvolacie dôvody uplatnené odporcom, nie sú naplnené. Jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie rozsudku v týchto jeho napadnutých výrokoch. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o nároku navrhovateľa na náhradu bolestného a zvýšenie náhrady za sťaženie jeho spoločenského uplatnenia vykonaným dokazovaním náležite zistil skutkový stav a svoje rozhodnutie založil na skutkových zisteniach, ktoré z tohto dokazovania vyplynuli. Vykonané dokazovanie následne vyhodnotil podľa zásad uvedených v § 132 O.s.p., t.j. každý dôkaz hodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach a pritom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci. Na základe takto dostatočne zisteného skutkového stavu, vec v tejto časti správne právne posúdil, na danú vec aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a vo veci správne rozhodol. Rozsudok je v týchto

jeho výrokoch (o bolestnom, o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia, v zamietajúcom výroku) vecne správny a preto je potrebné ho potvrdiť (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti dôvodov preskúmaného rozsudku a k odvolacím námietkam odporcu, ktoré považuje odvolací súd za neopodstatnené, dodáva:

Vzhľadom na obsah odvolacích námietok odporcu vo vzťahu k týmto napadnutým výrokom, odvolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či napadnuté rozhodnutie v tejto jeho napadnutej časti, je preskúmateľné (§ 157 ods. 2 O.s.p.), t.j. či netrpí tzv. arbitrárnosťou a či zabezpečuje účastníkom právo na súdnu ochranu (čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky) a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru).

Po preskúmaní obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. a preto ho nemožno považovať za svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný, pretože súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. V odôvodnení tejto preskúmanej časti svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, čoho sa navrhovateľ žalobou domáhal a z akých dôvodov, aké bolo stanovisko odporcu k jeho nárokom uplatneným v žalobe, aké relevantné dôkazy boli súdom vykonané a aké skutočnosti z nich súd zistil, aký skutkový stav bol súdom ustálený (zistený), aké právne normy na vec aplikoval, ako tieto normy vyložil, ako subsumoval zistený skutkový stav pod aplikovanú právnu normu, t.j. aké konkrétne subjektívne práva a povinnosti vyvodil pre účastníkov konania a aké právne závery vyplývajú zo zistených subjektívnych práv a povinností účastníkov konania vo vzťahu k v žalobe uplatnenému návrhu. Odvolací súd z uvedeného hľadiska nezistil, aby dôvody rozhodnutia boli zjavne neodôvodnené, svojvoľné, či príliš formálne. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia (por. I. ÚS 188/06).

Pokiaľ odporca za nedostatočné označil odôvodnenie rozsudku aj v časti týkajúcej sa priznania zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľa, vyčítajúc súčasne prvostupňovému súdu neskúmanie a následné nevyhodnotenie ďalších skutočností uvádzaných v odvolaní, (o.i.) vzdelanie navrhovateľa, jeho možnosť zamestnať sa vo vyučenom odbore, invalidita navrhovateľa v rozsahu 45%, pôsobenie navrhovateľa v spoločnostiach FESHI s.r.o. a 3Ex Event s.r.o., absencia daňových priznaní za roky 2013 a 2014, ani túto jeho odvolaciu námietku nemožno považovať za opodstatnenú.

V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., podľa ktorého v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že zákon v citovanom ustanovení stanovuje práve uznanie invalidity (bez ďalšieho) za prípad hodný osobitného zreteľa, pre ktorý môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť. Posúdenie rozsahu zvýšenia tejto náhrady (najviac o 50 %) ponecháva potom zákon na individuálne posúdenie (úvahu) súdu.

Súd prvého stupňa preto správne uzavrel, že v posudzovanej veci bola splnená podmienka pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľa v situácii, ak bezpochyby navrhovateľ bol uznaný invalidným a následne svoje rozhodnutie v tejto časti odôvodnil racionálnou a celistvou argumentáciou a poukazom na relevantné okolnosti, čím zabezpečil účel a zmysel použitej právnej normy.

Odvolací súd ako neopodstatnenú hodnotí i odvoláciu námietku odporcu o spoluzavinení navrhovateľa na vzniku úrazu. Záver súdu prvého stupňa, že navrhovateľ nemôže niesť spoluzodpovednosť na vzniku úrazu a škode na svojom zdraví je správny. Správne totiž prvostupňový súd splnenie predpokladov zodpovednosti navrhovateľa odvodzoval zo záverov právoplatného rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 27.5.2010 č.k. 1T/54/2010-250, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16.9.2010 sp. zn. 7To/62/2010, právoplatným dňa 16.9.2010, ktorým bol v zmysle § 135 O.s.p. viazaný. Rozsah svojej viazanosti týmto rozsudkom vydaným v trestnom konaní súd prvého stupňa správne neobmedzil len na závery o protiprávnom konaní vodiča R. Ž., t.j. o spáchaní trestného činu a o tom, kto ho spáchal, ale aj na ostatné predpoklady jeho zodpovednosti (por. nález Ústavného súdu SR z 23.11.2011, sp. zn. I. ÚS 269/2011-55) a na závery znaleckého dokazovania v trestnom konaní, učené znalcom Ing. Karolom Kótelešom v znaleckom posudku č. 121/2009 zo dňa 25.11.2009, ktorý za bezprostrednú príčinu vzniku zrážky dňa 6.9.2009 označil tú skutočnosť, že vodič R. Ž. W. v mieste nehody rozhodol odbočiť vľavo, pričom tento manéver vykonal v rozpore s pravidlami cestnej premávky, čím ohrozil za ním jazdiaceho navrhovateľa, ktorého rýchlosť motocykla bola v celom nehodovom deji s najväčšou pravdepodobnosťou konštantná a pohybovala sa v rozpätí 46-52 km/h, navrhovateľ jazdil v kritickom čase v súlade s pravidlami cestnej premávky a ako jednoznačne nesprávny z technického hľadiska bol hodnotený spôsob jazdy obžalovaného R. Ž.. Na základe toho potom správne uzavrel, že v danom prípade vodič R. Ž. zodpovedá navrhovateľovi za utrpenú škodu na zdraví a navrhovateľ nemôže niesť spoluzodpovednosť za vznik úrazu a škode na svojom zdraví.

Vecne správne rozhodol súd prvého stupňa súd prvého stupňa aj o povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok z dôvodov, ako sú uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré odvolací súd odkazuje a s ktorými sa stotožňuje, preto odvolací súd potvrdil rozsudok aj vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok z návrhu ako vecne správny.

Pretože rozhodnutím vo veci samej nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 O.s.p., o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.